

Hallituksen esitys Eduskunnalle maa-aineslain muuttamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi maa-aineslakiin maankäyttö- ja rakennuslain säätämistä johtuvat vielä tarpeelliset muutokset.

Lisäksi ehdotetaan merkittävä kotitarveotto saatettavaksi myös seurannan piiriin.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja muutosehdotukset

Maa-aineslakia (555/1981) muutettiin maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) säätämisen yhteydessä niin, että maa-ainesten ottaminen kokonaisuudessaan, myös kaavoituilla alueilla, saatettiin maa-aineslain piiriin. Tästä johtuen maa-aineslakia täydennettiin samassa yhteydessä niin, että asemakaavan, yleiskaavan ja kaavoituksesta aiheutuvien toimenpiderajoitusten vaikutus voidaan ottaa huomioon lupaharkinnassa.

Ainesten ottamisen rajoituksia koskevan uuden 3 §:n 2 momentin takia on tarpeen tarkistaa 4 §:ssä olevia, kotitarvekäyttöä koskevia viittaussäännöksiä.

Vielä voimassa olevan rakennuslain (370/1958) 6 a §:ssä on kielletty maa-ainesten ottaminen rantavyöhykkeellä ilman vahvistettua yleiskaavaa tai rantakaavaa. Maa-ainesten ottamista koskevissa 3 §:ssä luetelluissa rajoituksissa on kielletty maa-ainesten ottaminen muun ohella niin, että turmellaan kaunista maisemakuvaa. Säännös ei korosta vesistöön liittyvää maisemaa, vaikkakin rantamaisemalla usein on kauneusarvoja. Rantamaisemien ei kuitenkaan kaikilta osin voida sanoa olevan säännöksessä tarkoitettuja kauniita maisemia, vaan alueelle tyypillisiä, tavanomaisia maisemia. Rantamaisemilla on tästä huolimatta erityistä merkitystä vesimaiseman ja luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Tämän vuoksi ehdotetaan, ettei maa-aineksiä saa ottaa meren tai vesistön rantavyöhyk-

keeltä ilman erityistä syytä. Nykyisen rakennuslain säätämistapaan nähden säännös olisi hieman lievempi, sillä kysymyksessä ei ole ehdoton kieltö, vaan lupa voitaisiin myöntää, jos erityisiä syitä harkittaisiin olevan.

Vuonna 1997 maa-aineslakiin tehdyllä varsin laajalla muutoksella saatettiin maa-ainesten ottamistoiminta vuosittaisen seurannan piiriin. Tämän tarkoituksena oli parantaa tietoja maa-ainesvarojen käytöstä suhteessa voimassa oleviin lupiin. Laissa tarkoitettu kotitarveotto on edelleen lupavelvollisuuden ulkopuolella, eikä sitä ole säädetty vuosittaisen seurannan piiriin kuuluvaksi. Sen vuoksi kotitarveotosta on varsin vähän tietoja alueellisesti tai laajuudeltaan. Esityksessä ehdotetaan saatettavaksi myös kotitarveotto seurannan piiriin siten, että merkittävän ottamispaikan sijainti ja arvioitu ottamisen laajuus ilmoitettaisiin kunnan valvontaviranomaiselle.

Maankäyttö- ja rakennuslain säätämisen yhteydessä maa-aineslakiin jääneet viittaukset rakennuslakiin ja sen mukaisiin kaavoihin, toimenpidekieltoihin ja kuulemismenettelyihin ehdotetaan muutettaviksi vastaaviksi viittauksiksi maankäyttö- ja rakennuslakiin.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole mainittavia taloudellisia, organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia. Myönteiseksi ympäristövaikutukseksi voidaan todeta tiedonsaannin paraneminen myös kotitarveotosta. Myös rantavyöhyk-

keen saattaminen erityisharkinnan piiriin parantaa mahdollisuuksia rantamaiseman ympäristöarvojen säilyttämiseen.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu yhteistyössä Kuntaliiton kanssa ja siitä on neuvoteltu liikenne ministeriön, kauppa- ja teollisuusministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Maanomistajien, maa-ainesten ottajien sekä luonnonsuojelujärjestön edustajia on kuultu.

Lausumissa oli kiinnitetty huomiota mm. rantavyöhykkeen vaikutukseen kiviaineksen, erityisesti rakennuskiven, ottamiseen, toisaalta oli myös esitetty rantavyöhykeseännöksen tiukentamista esitetystä. Myös kotitarveoton ilmoitusvelvollisuuden rajoittamista esitettiin sekä huomautettiin omistusoikeuden perustuslainsuojasta yhteisalueen kotitarveoton osalta. Esitystä on annettujen lausumien perusteella korjattu rajoittamalla kotitarveoton ilmoitusvelvollisuutta sekä täsmentämällä rantavyöhykkeeseen liittyviä erityisiä syitä säännöksessä sekä perusteluissa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

3 §. *Ainesten ottamisen rajoitukset.* Pykälän uudeksi 3 momentiksi ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan meren tai vesistön rantavyöhykkeellä maa-aineksia ei saa ottaa ilman erityisiä syitä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten. Säännös vastaisi vaikutukseltaan varsin pitkälle nykyisessä rakennuslain 6 a §:ssä olevaa kieltoa ottaa maa-aineksia rantavyöhykkeeltä ilman kaavoitusta. Erona olisi kuitenkin, että ehdotetun säännöksen mukaisesti sen tulkinta tulisi harkittavaksi lupamenettelyn yhteydessä. Tämä on perusteltua sen vuoksi, että joissakin paikoin esimerkiksi vanhoja kalliokiviaineksen ottopaikkoja on hyvinkin lähellä rantaa ja näiden ottojen kohtuullinen jatkaminen voidaan harkita lupa-asian yhteydessä. Samoin jos ottaminen määrän vähäisyyden vuoksi tai ottamistavaltaan ei heikennä rantavyöhykkeen maisemallisia arvoja tai luonnon monimuotoisuutta, erityiset syyt saattaisivat olla olemassa. Jos maa-aineslupahakemus, esimerkiksi rakennuskiven ottamiseksi, kohdistuu rantavyöhykkeelle, hakemuksessa tulee selvityksillä ja ympäristön vaikutusarvioilla perustella erityisten syiden olemassa oloa sekä sitä, ettei ottamisesta muutoinkaan aiheudu 3 §:n mukaisia haitallisia vaikutuksia.

Rantavyöhykkeellä tarkoitettaisiin suhteellisen kapeaa rannan osaa, samaa käsitettä kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa oleva rantavyöhyke. Näin ollen rantavyöhykkeen asettaminen muita alueita jonkin verran tiukemman lupaharkinnan piiriin ei vaikuttaisi

myöskään merkittävästi maanomistajiin tai maa-ainesten ottajiin.

4 §. *Luvanvaraisuus.* Maa-ainesten ottaminen 2 momentissa säädettyä kotitarvekäyttöä varten on edelleen luvanvaraisuuden ulkopuolella, mutta tällöinkin ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä siten kuin maa-aineslain 3 §:n 2 momentissa säädetään. Ottamisen on lisäksi noudatettava 3 §:n 1 momentissa säädettyjä ottamisen rajoituksia, jos kysymyksessä on ottaminen kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettulla yhteisalueella. Perusteena jälkimmäiselle oli yhteisalueottamisen mahdollisuus nousta määrällisesti huomattavan suureksi. Edellä kerrotut muutokset maa-aineslakiin lisättiin kesäkuun 1997 alusta voimaan tulleella lainmuutoksella.

Maa-aineslain 3 §:ään on ensi vuoden alusta lukien lisätty uusi kaavallisia näkökohtia sisältävä 2 momentti ja tässä esityksessä ehdotetaan niin ikään lisättäväksi uusi 3 momentti. Näin voimassa oleva 2 momentti siirtyy 4 momentiksi ja edellä mainittu omalta tilalta tapahtuvan kotitarveoton järjestämistä koskeva viittaussäännös ehdotetaan vastaavasti tarkistettavaksi. Samalla yhteisalueottamisessa ehdotetaan noudatettavaksi 3 §:n 1 momentin rajoitusten ohella myös pykälän 2 momenttiin lisättyjä kaavallisia edellytyksiä. Näin estyisi ottaminen yhteisalueelta esimerkiksi niin, että kaavassa virkistysalueeksi tarkoitettu alueen käyttö vaikeutuisi tai että turmeltaisiin kaupunkitai maisemakuva.

10 §. *Luvan voimassaolo.* Maankäyttö- ja rakennuslain 208 §:n mukaan muussa laissa

oleva viittaus rakennuslakiin ja sen mukaisiin kaavoihin tarkoittaa maankäyttö- ja rakennuslain voimaantulon jälkeen viittausta tuohon lakiin ja sen mukaisiin kaavoihin. Selvyyden vuoksi kuitenkin pykälän 2 momentissa oleva viittaus seutukaavaan ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi maakunta-kaavaan, koska uuden maankäyttö- ja rakennuslain kaavoitusjärjestelmässä ei enää siirtymäkautta lukuun ottamatta ole seutukaavaa. Kun vahvistettua yleiskaavaa maankäyttö- ja rakennuslaissa vastaa oikeusvaikutteinen yleiskaava, lisättäisiin säännökseen myös tästä maininta.

Vielä voimassa oleville, vuonna 1996 tai sen jälkeen vahvistetuille rakennuslain mukaisille seutukaavoille ja yleiskaavoille annettaisiin nykyisen säännöksen mukainen vaikutus luvan myöntämiseksi enintään 15 vuodeksi tämän lain siirtymäsäännöksellä.

Pykälän 3 momentissa on tehty mahdolliseksi jatkaa maa-ainesluvan voimassaoloaikaa kymmeneksi vuodeksi, jos aineksia on lupa-ajan päätyessä vielä ottamatta. Lupaa ei voimassa olevan säännöksen mukaan saa kuitenkaan jatkaa, jos alueelle on tullut voimaan rakennuslain 124 a §:ssä tarkoitettu toimenpidekielto. Lain 3 ja 6 §:ään vuoden 2000 alusta lisättyjen kaavoituksellisten näkökohtien huomioon ottamiseksi lupaa ei saisi ehdotuksen mukaan jatkaa, jos alueelle on tullut voimaan asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava tai näiden kaavojen laatimista turvaava toimenpiderajoitus. Tällöin lupa-ajan jatkamisen sijasta on haettava uutta lupaa, jolloin mainitut kaavoitukselliset näkökohdat voidaan ottaa huomioon.

Pykälän 1 momentti vastaa voimassa olevaa 1 momenttia.

13 §. *Kuuleminen.* Maa-aineslupaa koskevan hakemuksen johdosta tapahtuvassa neuvottelujen kuulemismenettelyssä on säännöksen mukaan noudatettava, mitä rakennuslaissa ja rakennusasetuksessa on säädetty poikkeuslupien menettelystä. Vastaavat menettelyä koskevat säännökset ovat maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 86 §:ssä. Viittaussäännös ehdotetaan tarkistettavaksi viittaukseksi tähän säännökseen.

23 §. *Valvontamaksu ja valtion avustus.* Säännöksessä oleva viittaus rakennuslain 136 §:n tarkoittamaan rakennustyön valvontataksaan esitetään muutettavaksi viittaukseksi maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:ssä säädettyyn vastaavaan taksaan.

23 a §. *Ilmoittamisvelvollisuus.* Maa-aines-

luvan haltijan on 1 päivän kesäkuuta 1997 jälkeen tullut 23 a §:n 1 momentin mukaan ilmoittaa vuosittain kunnalle otetun aineksen määrä ja laatu. Kotitarveottona, johon lupaa ei tarvita, tapahtuvaa ottamista ei ole seurattu sijainniltaan eikä määrältään. Kunnan valvontaviranomaisen on kuitenkin tarpeellista tietää ainakin merkittävien kotitarveotopaikkojen sijainti ja arvioitu ottamisen laajuus voidakseen hoitaa sille kuuluvaa valvontavelvollisuutta. Ilmoitusvelvollisuus ei ole vuosittain toistuva, vaan alueen sijaintipaikan ja arvioidun ottamisen laajuuden toteava. Uusi ilmoitus olisi tarpeen vasta, jos ottamisen laajuus aikaisempaan ilmoitukseen nähden huomattavasti suurensi. Merkittävänä kotitarveottona voidaan pitää ottamisaluetta, josta on otettu tai on tarkoitus ottaa kokonaisuutena enemmän kuin 500 kiintokuutiometriä maa-aineksia.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Siirtymäsäännös. Vuoden 2000 alusta lähtien maakunnallinen kaava on nimeltään maakuntakaava. Seutukaava kumoutuu, kun alueelle vahvistetaan maakuntakaava. Ellei maakuntakaavaa ole vahvistettu 10 vuoden kuluessa, seutukaava muuttuu maakuntakaavaksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisin oikeusvaikutuksin. Kuitenkin ensi vuonna ja vielä useana vuonna sen jälkeen on voimassa nykyisen rakennuslain aikana vahvistettuja seutukaavoja. Näille kaavoille, samoin kuin rakennuslain nojalla vahvistetuille yleiskaavoille, edellyttäen, että vahvistaminen on tapahtunut vuonna 1996 tai sen jälkeen, voidaan jatkossakin antaa se vaikutus, että niissä varatuilla ottamisalueilla lupa voidaan myöntää enintään 15 vuodeksi. Aikaraja on edelleen tarpeen sen vuoksi, että kaavaa laadittaessa tehdyt ympäristövaikutus- ja muut selvitykset tuon ajan jälkeen voidaan arvioida riittävän perusteelliseksi. Ehdotetun 10 §:n 2 momentin mukainen oikeusvaikutus ehdotetaan koskemaan rakennuslain mukaisia seutukaavoja ja yleiskaavoja siihen saakka, kunnes ne on korvattu uuden maankäyttö- ja rakennuslain mukaisilla kaavoilla.

Sellaisesta kotitarveoton ottamispaikasta, joka on jo ollut käytössä tämän lain voimaan tullessa, uudessa 23 a §:n 3 momentissa tar-

koitettu ilmoitus ehdotetaan tehtäväksi vuoden kuluessa lain voimaan tulosta.

3. Säättämisjärjestys

Esitys muuttaisi lupajärjestelmän ulkopuolella olevan kotitarvekäytön tilannetta ainoastaan siten, että yhteisalueella tapahtuvan kotitarveottamisen tulisi noudattaa jo nyt voimassa olevien 3 §:n 1 momentin ottamisen rajoitusten ohella myös saman pykälän 2 momentin kaavoituksellisiin näkökohtiin perustuvia rajoituksia, jotka tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000. Säännökset eivät koske omalta kiinteistöltä tapahtuvaa kotitarveottoa, ainoastaan useiden kiinteistöjen yhteisalueottoa, joka on yhden kiinteistön ottoon verrattuna määrältään suurempaa ja vaikutuksiltaan merkittävämpää.

Vaikuttavia kaavavarauksia voisivat olla lähinnä yleiskaavojen tai asemakaavojen virkistys- tai suojelualueet tai alueet, joilla on

maisemalliselta kannalta varauksia tai kaavamääräyksiä. Suojelualueisiin tai maisemallisesti tärkeisiin alueisiin liittyvät näkökohdat tulevat esiin jo 1 momentin rajoitusten kautta, sen sijaan virkistysaluevarausten vaikutus olisi aikaisempaan verrattuna uusi näkökohdat. Kaavoituksen aluevarausten laajuuden ja perusteiden osalta maankäyttö- ja rakennuslaissa on oikeusturvan takaavat muutoksenhakukeinot. Yhteisalueottaminen koskee aina useita, jopa useita kymmeniä tiloja, joten käytettävissä on usein vaihtoehtoisia ottamispaiikkoja tai ottaminen on mahdollista oman kiinteistön alueelta.

Edellä mainituin perustein lakiehdotuksen ei voida katsoa estävän maanomistajan kohtuullista omaisuutensa käyttöä ja siten laki on säädettävissä tavallisen lain säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella Eduskunnan hyväksyttäväksi annetaan seuraava lakiehdotus:

Laki

maa-aineslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetun maa-aineslain (555/1981) 4 §:n 3 momentti, 10 ja 13 § ja 23 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 10 § osaksi laissa 463/1997 ja muut lainkohdat mainitussa laissa sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 463/1997 ja laissa 134/1999, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, ja 23 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 463/1997, uusi 3 momentti seuraavasti:

3 §

Ainesten ottamisen rajoitukset

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

4 §

Luvanvaraisuus

Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä tällöinkin siten kuin

3 §:n 4 momentissa säädetään. Ottamisessa on lisäksi noudatettava 3 §:n 1 ja 2 momentin vaatimuksia, jos kysymyksessä on ottaminen kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetulla yhteisalueella.

10 §

Luvan voimassaolo

Lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Erityisistä syistä lupa voidaan myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viidekseen vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin

seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Eri-tyisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisessa, voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

Jos lupa on myönnetty kymmentä vuotta lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-aineksista on vielä ottamatta, voidaan lupa-aikaa jatkaa niin, että kokonaisajaksi tulee enintään kymmenen vuotta. Määräaikaa jatkettaessa voidaan lupamääräyksiä muuttaa tai antaa uusia lupamääräyksiä. Lupaa ei kuitenkaan saa jatkaa, jos alueelle on tullut voimaan maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava taikka saman lain 38 tai 53 §:ssä tarkoitettu toimenpiderajoitus. Lupa-aikaa voidaan jatkaa ilman 7 §:ssä sekä maa-ainesasetuksessa säädettyjä lausuntoja.

13 §

Kuuleminen

Maa-aineslupaa koskevan hakemuksen johdosta on kuulutettava kunnan ilmoitustaululla sekä varattava ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen ja muiden alueiden omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Jos hakemuksessa tarkoitettulla hankkeella voi olla huomattavaa vaikutusta laajalla alueella tai lukuisten henkilöiden oloihin, hakemuksesta on lisäksi ilmoitettava ainakin yhdessä hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Kuulemisessa on soveltuvin osin noudatettava mitä maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 86 §:ssä säädetään. Kuu-

lemisestä ja ilmoituksista aiheutuneet kulut kuuluvat luvan hakijan maksettaviksi.

23 §

Valvontamaksu ja valtion avustus

Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnalle suoritettavasta maksusta.

23 a §

Ilmoittamisvelvollisuus

Tämän lain 4 §:n 2 momentin mukaisesta merkittävästä kotitarveotosta tulee ottajan ilmoittaa valvontaviranomaiselle ottamispaikan sijainti ja arvioitu ottamisen laajuus silloin, kun ottamisalueesta on otettu tai on tarkoitus ottaa enemmän kuin 500 kiintokuutiometriä maa-aineksia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 2000.

Mitä 10 §:n 2 momentissa säädetään maakuntakaavasta ja oikeusvaikutteisesta yleiskaavasta, koskee myös vuonna 1996 tai sen jälkeen rakennuslain (370/1958) nojalla vahvistetun, alueella voimassa olevan seutu- tai yleiskaavan vastaavaa aluevarausta.

Lain voimaan tullessa jo käytössä olevasta kotitarveoton ottamispaikasta tulee tehdä tässä laissa tarkoitettu ilmoitus vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Helsingissä 23 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ympäristöministeri Satu Hassi

Laki

maa-aineslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetun maa-aineslain (555/1981) 4 §:n 3 momentti, 10 ja 13 § ja 23 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 10 § osaksi laissa 463/1997 ja muut lainkohdat mainitussa laissa sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 463/1997 ja laissa 134/1999, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, ja 23 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 463/1997, uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Ainesten ottamisen rajoitukset

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

4 §

Luvanvaraisuus

Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä tällöinkin siten kuin 3 §:n 2 momentissa säädetään. Ottamisessa on lisäksi noudatettava 3 §:n 1 momentin vaatimuksia, mikäli kysymyksessä on ottaminen kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetulla yhteisalueella.

Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä tällöinkin siten kuin 3 §:n 4 momentissa säädetään. Ottamisessa on lisäksi noudatettava 3 §:n 1 ja 2 momentin vaatimuksia, jos kysymyksessä on ottaminen kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetulla yhteisalueella.

10 §

Luvan voimassaolo

Lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Erityisistä syistä lupa voidaan myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja mui-

Lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Erityisistä syistä lupa voidaan myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja mui-

Voimassa oleva laki

hin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erittymisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu vuoden 1996 jälkeen vahvistetussa seutu- tai yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

Jos lupa on myönnetty kymmentä vuotta lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-aineksista on vielä ottamatta, voidaan lupa-aikaa jatkaa niin, että kokonaisajaksi tulee enintään kymmenen vuotta. Määräaikaa jatkettaessa voidaan lupamääräyksiä muuttaa tai antaa uusia lupamääräyksiä. Lupaa ei kuitenkaan saa jatkaa, jos alueelle on tullut voimaan rakennuslain 124 a §:ssä tarkoitettu toimenpidekielto. Lupa-aikaa voidaan jatkaa ilman 7 §:ssä sekä maa-ainesasetuksessa säädettyjä lausuntoja.

13 §

Kuuleminen

Maa-aineslupaa koskevan hakemuksen johdosta on kuulutettava kunnan ilmoitustaululla sekä varattava ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen ja muiden alueiden omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Jos hakemuksessa tarkoitettulla hankkeella voi olla huomattavaa vaikutusta laajalla alueella tai lukuisten henkilöiden oloihin, hakemuksesta on lisäksi ilmoitettava ainakin yhdessä hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Kuulemisessa on soveltuvin osin noudatettava mitä rakennuslain 132 a §:ssä ja rakennusasetuksen 5 a §:ssä säädetään. Kuulemisesta ja ilmoituksista aiheutuneet kulut kuuluvat luvan hakijan maksettaviksi.

23 §

Valvontamaksu ja valtion avustus

Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä ra-

Ehdotus

hin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erittymisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu *maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisessa, voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa* maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

Jos lupa on myönnetty kymmentä vuotta lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-aineksista on vielä ottamatta, voidaan lupa-aikaa jatkaa niin, että kokonaisajaksi tulee enintään kymmenen vuotta. Määräaikaa jatkettaessa voidaan lupamääräyksiä muuttaa tai antaa uusia lupamääräyksiä. Lupaa ei kuitenkaan saa jatkaa, jos alueelle on tullut voimaan *maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava taikka saman lain 38 tai 53 §:ssä tarkoitettu toimenpiderajoitus*. Lupa-aikaa voidaan jatkaa ilman 7 §:ssä sekä maa-ainesasetuksessa säädettyjä lausuntoja.

13 §

Kuuleminen

Maa-aineslupaa koskevan hakemuksen johdosta on kuulutettava kunnan ilmoitustaululla sekä varattava ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen ja muiden alueiden omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Jos hakemuksessa tarkoitettulla hankkeella voi olla huomattavaa vaikutusta laajalla alueella tai lukuisten henkilöiden oloihin, hakemuksesta on lisäksi ilmoitettava ainakin yhdessä hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Kuulemisessa on soveltuvin osin noudatettava mitä *maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 86 §:ssä* säädetään. Kuulemisesta ja ilmoituksista aiheutuneet kulut kuuluvat luvan hakijan maksettaviksi.

23 §

Valvontamaksu ja valtion avustus

Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

kennuslain 136 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnalle suoritettavasta maksusta.

---

maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnalle suoritettavasta maksusta.

---

23 a §

Ilmoittamisvelvollisuus

Tämän lain 4 §:n 2 momentin mukaisesta merkittävästä kotitarveotosta tulee ottajan ilmoittaa valvontaviranomaiselle ottamispaikan sijainti ja arvioitu ottamisen laajuus silloin, kun ottamisalueesta on otettu tai on tarkoitus ottaa enemmän kuin 500 kiintokuutiometriä maa-aineksia.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 2000.*

Mitä 10 §:n 2 momentissa säädetään maakuntakaavasta ja oikeusvaikutteisesta yleiskaavasta, koskee myös vuonna 1996 tai sen jälkeen rakennuslain (370/1958) nojalla vahvistetun, alueella voimassa olevan seutu- tai yleiskaavan vastaavaa aluevarausta.

Lain voimaan tullessa jo käytössä olevasta kotitarveoton ottamispaikasta tulee tehdä tässä laissa tarkoitettu ilmoitus vuoden kuluessa lain voimaantulosta.
